

**Dosarul nr. 1re-55/2021
1-20032498-01-1r/e-13042022**

**CURTEA SUPRĂMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE**

30 mai 2022

mun. Chișinău

Colegiul Penal lărgit în componența:

președinte

judecători

Nadejda TOMA

Liliana CATAN

Ion GUZUN

Victor BOICO

Ghenadie PLĂMĂDEALĂ

a judecat, fără participarea părților, recursul în anulare declarat de avocatul Tudor Coadă în comun cu condamnatul Palanciuc Serghei, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 noiembrie 2021, în cauza penală privindu-l pe

PALANCIUC Serghei Xxxxxx *născut la*

xx xxxxxxxx xxxx, originar și domiciliat în s.

Xxxxxxxx, r-nul Xxxxxx Xxxx

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 06.03.2020 – 11.11.2020;

Instanța de recurs: 23.11.2020 – 17.11.2021;

Instanța de recurs în anulare: 13.04.2022 – 30.05.2022.

Asupra recursului în anulare în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal Lărgit al Curții Supreme de Justiție,

C O N S T A T Ă:

1. Prin sentința Judecătoriei Căușeni, sediul Ștefan Vodă din 11 noiembrie 2020, *cauza fiind examinată conform prescripțiilor din art. 364¹ Cod de procedură penală*, Palanciuc Serghei a fost recunoscut vinovat și condamnat pentru comiterea infracțiunii prevăzute în art. 264¹ alin. (1) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de 134 (o sută treizeci și patru) ore muncă neremunerată în folosul comunității, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport.

2. Pentru a pronunța sentința adoptată, prima instanță, în fapt, a reținut că Palanciuc Serghei la data de 09.02.2020, aproximativ la ora 19:30, deținând permis de conducere pentru categoriile: „B”, „C”, cu numărul xxxxxxxx, eliberat de autoritățile competente ale Republicii Moldova, acționând în mod intenționat, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor și cunoscând cu certitudine că acționează cu încălcarea prevederilor pct. 14 lit. a) din Regulamentul circulației rutiere, conducătorului de vehicul îi este interzis să conducă unitatea de transport în stare de ebrietate, după ce a consumat în

circumstanțe necunoscute alcool, fiind în stare de ebrietate produsă de alcool, a urcat la volanul automobilului de model „Ford Tranzit” cu numerele de înmatriculare „XX XX XXX” și deplasându-se prin sat. Slobozia r-nul Ștefan Vodă, a fost stopat de către angajații Brigăzii de Patrulare al Inspectoratului Național de Patrulare al Batalionului Sud, aflați în misiune de serviciu pentru combaterea infracțiunilor/contravențiilor și menținerea ordinii de drept.

Fiind suspectat pe temeuri rezonabile de conducerea unității de transport în stare de ebrietate, Palanciuc Serghei a fost supus testării alcoolscopice cu aparatul de model „Drager Alcotest 6810”, astfel testul nr. 6094 din 09.02.2020, a afișat rezultatul de concentrație a vaporilor de alcool în aerul expirat de 0,48 mg/l, care conform art. 134¹² alin. (3) Cod penal, se califică ca stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat.

3. Sentința nominalizată a fost atacată cu recurs de către *inculpatul Palanciuc Serghei* prin care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care să i se stabilească o pedeapsă penală în temeiul art. 79 Cod penal, fără privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport.

În motivarea cerințelor sale, recurentul a indicat că:

- în partea ce ține de calificare și de stabilirea vinovăției sentința nu o contestă, însă privitor la stabilirea pedepsei consideră că aceasta este prea aspră, neurmărindu-și scopul de reeducare a acestuia, totodată având efecte negative și asupra membrilor familiei sale;

- pe tot parcursul urmăririi penale cât și a judecării cauzei a conlucrat cu organele de drept, a recunoscut vina și nu a pus piedici la mersul urmăririi penale și judecării cauzei, pentru prima dată se află pe banca acuzațiilor, anterior nu a avut încălcări, s-a căit sincer și a recunoscut vina;

- comportamentul său, atât până la comiterea faptei, cât și după a fost unul adecvat sau chiar ireproșabil, are la întreținere copii, iar soția sa nu are un loc de muncă;

- în prezent, lucrează ocazional la construcții în majoritatea cazurilor în afara localității fapt ce impune obiectiv deplasarea sa cu automobilul, acesta fiind o parte indispensabilă de munca sa și consideră că privarea sa de acest atribut victimizează și membrii familiei;

- în ședința de judecată, a solicitat instanței să-i fie aplicată o pedeapsă în temeiul art. 79 Cod penal, însă instanța în sentință nu a motivat motivele care au stat la baza neaplicării normei date;

- totalitatea circumstanțelor atenuante prezente la inculpat ar fi putut duce la aplicarea prevederilor art. 79 Cod penal, cu stabilirea unei pedepse fără aplicarea pedepsei complementare privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport;

- art. 62 Cod penal, prevede privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport sau anularea acestui drept poate fi aplicată în calitate de pedeapsă

complementară, prin urmare în colaborare cu prevederile art. 79 Cod penal, aplicarea acestor norme este justificată.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 noiembrie 2021, a fost respins ca fiind nefondat recursul inculpatului Palanciuc Serghei și menținută fără modificări sentința.

4.1. Instanța de recurs a stabilit că, inculpatul Palanciuc Serghei, fiind citat legal despre ora, data și locul examinării cauzei din data de 17.11.2021, în instanța de recurs nu s-a prezentat, iar pe parcursul examinării prezentei cauze în instanța de recurs, atât avocatul Tudor Coadă, precum și inculpatul Palanciuc Serghei au solicitat de mai multe ori amânarea examinării cauzei din diverse motive.

Inclusiv pentru ședința stabilită la 17.11.2021 ora 15:30, avocatul Tudor Coadă a solicitat amânarea ședinței de judecată, însă Colegiul Penal a reținut că potrivit art. 447 alin. (1) Cod de procedură penală, judecarea recursului se face cu citarea procurorului, avocatului și celorlalte părți. Participarea procurorului și a avocatului în ședința instanței de recurs este obligatorie. Astfel, interesele inculpatului Palanciuc Serghei au fost apărate de către avocatul desemnat de CNAJGS - Ina Pucas.

Subsidiar, Colegiul a reținut că, neprezentarea inculpatului, părții vătămate, părții civile și părții civilmente responsabile legal citate, precum și a reprezentanților lor nu împiedică examinarea recursului, însă dacă este necesar, instanța de recurs poate recunoaște prezența lor obligatorie, informându-i despre aceasta. Prezența inculpatului aflat în stare de arest este obligatorie, cu excepția cazului în care acesta refuză să fie escortat la ședință. Astfel, audiind participanții la proces, ținând cont de faptul că inculpatul Palanciuc Serghei tergiversează examinarea cauzei și a renunțat în mod expres la exercitarea dreptului său de a apărea în fața instanței și de a se apăra personal, instanța de recurs a dispus examinarea recursului în lipsa acestuia.

Colegiul Penal a constatat că, instanța de fond, cercetând în cumul probele administrate în ședința de judecată prin prisma admisibilității, pertinentei și concludenței, utilității și veridicității raportată la declarațiile date de inculpat și probele administrate, a stabilit o corectă situație de fapt, dând faptelor reținute în sarcina inculpatului Palanciuc Serghei încadrarea juridică corespunzătoare, și anume art. 264¹ alin. (1) Cod penal – conducerea mijlocului de transport de către o persoană care se află în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat.

Instanța de recurs a reținut că legalitatea și temeinicia sentinței, este contestată cu recurs de inculpatul Palanciuc Serghei în partea individualizării pedepsei penale, solicitând în acest sens să îi fie stabilită o pedeapsă penală în temeiul art. 79 Cod penal și să nu fie aplicată pedeapsa complementară - anularea dreptului de a conduce mijloace de transport.

Astfel, în privința inculpatului Palanciuc Serghei au fost reținute cu titlu de circumstanțe atenuante – recunoașterea vinovăției, căința sinceră și faptul săvârșirii

pentru prima dată a unei infracțiuni ușoare. Circumstanțe agravante nu au fost stabilite.

De asemenea, inculpatul Palanciuc Serghei la locul de trai se caracterizează pozitiv, nu este încadrat în câmpul muncii, anterior nu a fost condamnat sau sancționat contravențional, la evidență la medicul narcolog și psihiatru nu se află.

La fel, instanța de fond în mod întemeiat a reținut în procesul de individualizare a pedepsei faptul că inculpatul Palanciuc Serghei a recunoscut vina și s-a căit sincer de cele săvârșite. Din aceste considerente, instanța de fond a considerat justificat de a-i stabili inculpatului Palanciuc Serghei sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității pe o perioadă prevăzută de sancțiunea normei imputate, prin prisma dispoziției art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală și anume cu o durată de 134 ore, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport.

Colegiul Penal verificând legalitatea individualizării pedepsei penale în privința inculpatului Palanciuc Serghei a constatat că, instanța de fond a acordat deplină eficiență prevederilor art. 6, 7, 61, 75 Cod Penal, a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele care atenuează ori agravează răspunderea penală, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Instanța de recurs a constatat că infracțiunea imputată inculpatului Palanciuc Serghei a fost comisă în stare de ebrietate cu grad avansat, concentrația vaporilor de alcool în aerul expirat fiind de 0,48 mg/l, survenită în urma consumului de alcool având ca urmare dereglarea psihofuncțională a organismului.

Colegiul Penal a menționat că, inculpatul deținând un permis de conducere valabil era obligat să cunoască prevederile Regulamentului Circulației Rutiere aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 357 din 13.05.2009, care interzic persoanei să conducă vehiculul în stare de ebrietate, sub influența drogurilor sau altor substanțe contraindicate, sub influența preparatelor medicamentoase care provoacă reducerea reacției, fiind bolnav, traumatizat sau într-o stare avansată de oboseală de natură să-i afecteze capacitatea de conducere.

La fel, acesta trebuia să cunoască și prevederile Codului Penal care stabilește sancțiunile cărora este supus conducătorul unui vehicul în cazul în care va conduce mijlocul de transport în stare de ebrietate.

Astfel, în momentul în care Palanciuc Serghei a decis totuși să conducă mijlocul de transport în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat, rezultă că acesta și-a asumat toate consecințele faptei sale.

Mai mult ca atât, după cum indică inculpatul acesta are doi studenți și doi copii minori la întreținere, iar soția sa nu are un loc de muncă prin urmare are la întreținere 5 persoane, însă nici măcar acest aspect nu l-au făcut pe inculpat să-și revadă conduita pentru a schimba vectorul acesteia și a deveni un exemplu pentru copiii săi.

Respectiv, acesta fiind responsabil de viața și integritatea fizică a sa, dar și a altor participanți la trafic urma să se abțină de la conducerea mijlocului de transport în stare de ebrietate.

În această ordine de idei, Colegiul Penal a constatat că instanța de fond a respectat întocmai criteriile de individualizare a pedepsei penale, aplicând inculpatului Palanciuc Serghei o pedeapsă echitabilă sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității în mărime de 134 ore, dispunând stabilirea pedepsei complementare – anularea dreptului de a conduce mijloace de transport.

Colegiul Penal a menționat că pedeapsa complementară – anularea dreptului de a conduce mijloace de transport nu ar fi rațional de a fi înlăturată, or, această măsură este în concordanță cu scopul legii penale, de corectare a inculpatului și de prevenire a comiterii de noi fapte penale atât din partea inculpatului, cât și din partea altor persoane.

În acest sens, urmând a se statua asupra caracterului obligatoriu al pedepsei complementare, dar și asupra faptului că infracțiunea a fost comisă de inculpat fiind în stare de ebrietate cu grad avansat, ceea ce a creat un pericol atât pentru viața sa, cât și a celorlalți participanți la trafic.

Argumentele invocate în recurs de către inculpatul Palanciuc Serghei, și anume că a săvârșit pentru prima dată o infracțiune ușoară, a recunoscut vina și se căiește sincer de cele comise, este căsătorit și are la întreținere patru copii, au fost valorificate de către instanța de fond în modul corespunzător în acord cu prevederile art. 75 Cod penal, fiind reținute în cadrul procesului de individualizare a pedepsei penale.

Pe de altă parte, inculpatul nu a prezentat nici o probă ce ar confirma faptul că starea sănătății sau calificarea sa nu-i permit să presteze o altă muncă care nu este legată de dreptul de a conduce mijloace de transport pentru a-și întreține familia, astfel, alegațiile invocate de inculpat în acest sens fiind doar declarative.

5. În virtutea prevederilor art. 466 Cod de procedură penală, hotărârile judecătorești au devenit irevocabile.

6. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs în anulare de către avocatul Coadă Tudor în comun cu condamnatul Palanciuc Serghei, prin care invocând incidența dispozițiilor alin. (1) art. 453 Cod de procedură penală, solicită admiterea recursului în anulare, casarea deciziei instanței de recurs, cu dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță de recurs, în alt complet de judecată.

În susținerea recursului, avocatul Coadă Tudor și condamnatul invocă următoarele:

- instanța de recurs a dispus examinarea cauzei în lipsa inculpatului și apărătorului său, deși neprezentarea lor în ședința de judecată a fost motivată prin cererile de amânare întemeiate;

- despre imposibilitatea prezentării inculpatului în ședința de examinare a recursului s-a comunicat prin cererile de amânare în legătură cu starea de sănătate a

lui Palanciuc Serghei, iar prin examinarea recursului în lipsa inculpatului și avocatului acestuia a fost încălcat dreptul la apărare, ceea ce constituie viciu fundamental;

- nu au fost întrunite nici una din condițiile stipulate de art. 321 Cod de procedură penală, iar soluția de a examina cauza în lipsa inculpatului este una complet neîntemeiată.

7. Judecând recursul în anulare declarat în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal lărgit conchide că acesta urmează a fi respins, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală, raportat la prevederile art. 6 pct. 44) al aceluiași Cod, art. 4§2 al Protocolului nr. 7 al Convenției Europene a Drepturilor Omului, hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental din cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată, inclusiv când Curtea Europeană a Drepturilor Omului informează Guvernul Republicii Moldova despre depunerea cererii.

Potrivit art. 6 pct. 44) Cod de procedură penală, viciu fundamental în cadrul procedurii precedente, care a afectat hotărârea pronunțată poate fi considerat încălcarea esențială a drepturilor și libertăților persoanei garantate de Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, de alte tratate internaționale, de Constituția R. Moldova și de alte legi naționale.

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție, în baza prevederilor art. 457 alin. (3), 434 Cod de procedură penală, verifică legalitatea hotărârilor atacate pe baza materialului din dosar și se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în recurs.

Reieșind din prevederile legale menționate, Colegiul penal lărgit atestă că una din cerințele esențiale la declararea recursului în anulare este motivarea acestuia din punct de vedere al prezenței erorii de drept, comise la judecarea cauzei, ce cade sub incidența noțiunii de viciu fundamental în cadrul procedurii precedente, care a afectat hotărârea atacată.

Cu referire la prezenta cauză, Colegiul constată că, recurenții invocă în temeiul art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală, viciul fundamental – încălcarea de către instanța de recurs a dreptului la apărare, prin examinarea recursului în lipsa condamnatului.

Însă, Colegiul penal, analizând sub aspectul cerințelor și exigențelor legii argumentele expuse de recurenți, le va respinge ca neîntemeiate, deoarece nu constituie temei de intervenire în procedura precedentă.

În urma celor expuse supra, Colegiul penal lărgit menționează că, potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, unul din aspectele fundamentale ale preeminenței dreptului este principiul securității raporturilor juridice, care cere, “inter alia”, ca, atunci când instanțele judecătorești dau o apreciere finală unei chestiuni, constatarea lor să nu mai poată fi pusă în discuție (a

se vedea cazul *Brumărescu vs România*, Nr.28342/95&62, 28 octombrie 1999). Acest principiu insistă asupra faptului că nici o parte la proces nu este în drept să solicite revizuirea unei hotărâri judecătorești definitive și executorii doar în scopul reluării procesului de judecată și al unei noi soluționări a cauzei. Competență de revizuire a instanțelor supreme trebuie exercitată pentru a corecta erorile de drept și omisiunile justiției, și nu pentru a efectua o reexaminare a cauzei. Revizuirea nu trebuie tratată ca un recurs deghizat și nici existența a două păreri asupra aceleiași probleme nu poate servi drept temei pentru reexaminare. O îndepărtare de la acest principiu este justificată doar în cazul în care reexaminarea este necesară în virtutea circumstanțelor fundamentale și obligatorii (*a se vedea cazul Bujnița vs Moldova*, Nr.36492/02, 16 ianuarie 2007).

Referitor la critica formulată în recurs privind examinarea cauzei în lipsa inculpatului, Colegiul lărgit atestă că, potrivit materialelor dosarului, condamnatul Palanciuc Serghei a fost citat legal pentru ședințele de judecată planificate de instanța de recurs, acesta depunând nenumărate cereri de amânare a ședinței de judecată, împreună cu avocații săi Ina Pucas și Tudor Coadă (*f.d. 122-126, 134, 140-142, 145-148, 150-154, 167, vol. I*), în total, examinarea recursului fiind amânată de 5 ori, din motivul neprezentării avocatului Tudor Coadă și a condamnatului Palanciuc Serghei, la ședința din 08.11.2021, condamnatul nu s-a prezentat, depunând cerere de amânare a ședinței în legătură cu faptul că a intrat în contact cu o persoană testată pozitiv la COVID-19 și se află în autoizolare (*f.d. 150, vol. I*), cerere de amânare în acest sens, fiind depusă și de avocatul Tudor Coadă (*f.d. 154, vol. I*). Astfel, ședința de judecată a fost amânată pentru data de 17.11.2021, cu înștiințarea participanților la proces și plasarea informației pe site-ul instanței.

La data de 17.11.2021, inculpatul nu s-a prezentat la ședință și nici nu a comunicat motivul absenței, iar de către avocatul Tudor Coadă a fost depusă o cerere de amânare, în legătură cu faptul că la data respectivă este antrenat în altă ședință de judecată (*f.d. 167, vol. I*), totodată la ședința de judecată din data respectivă fiind prezent avocatul inculpatului desemnat din oficiu, Ina Pucas.

Pe cale de consecință, instanța de recurs, a dispus examinarea recursului depus în lipsa condamnatului și a avocatului Tudor Coadă, însă cu participarea avocatului Ina Pucas, anume pentru a respecta dreptul acestuia la apărare.

Totodată, Colegiul lărgit reține că, potrivit prevederilor art. 447 alin. (1) Cod de procedură penală, *judecarea recursului se face cu citarea procurorului, avocatului și celorlalte părți. Participarea procurorului și a avocatului în ședința instanței de recurs este obligatorie. Neprezentarea inculpatului, părții vătămate, părții civile și părții civilmente responsabile legal citate, precum și a reprezentanților lor nu împiedică examinarea recursului, însă dacă este necesar, instanța de recurs poate recunoaște prezența lor obligatorie, informându-i despre aceasta.*

Astfel, Colegiul conchide că prevederile legale citate *supra*, sunt incidente cazului, iar decizia instanței de recurs de a examina cauza doar în prezența

procurorului și a avocatului, este una conformă legii și nu atrage în sine încălcarea dreptului condamnatului la apărare.

Mai mult ca atât, Colegiul consideră că instanța de recurs, corect a constatat că neprezentarea condamnatului în ședința de judecată, nu împiedică examinarea recursului, având în vedere că prin recursul declarat, acesta a solicitat casarea sentinței doar în latura stabilirii pedepsei, cauza fiind examinată conform prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală, deci, condamnatul fiind de acord cu faptele incriminate și încadrarea juridică a acestora.

Astfel, Colegiul penal lărgit nu a statuat în speța dată un viciu fundamental care să afecteze hotărârea judecătorească, iar conform prevederilor art. 457, 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, judecând recursul în anulare, instanța îl respinge ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate, în cazul în care se constată că el este neîntemeiat.

Prin urmare, odată ce recursul de pe rol este neîntemeiat, el urmează a fi respins ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate.

8. În conformitate cu prevederile art. 435 alin. (1) pct. 1), 453, 457 Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE :

Respinge ca inadmisibil recursul în anulare declarat de către avocatul Tudor Coadă în comun cu condamnatul Palanciuc Serghei, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 noiembrie 2021, în cauza penală în privința lui *PALANCIUC Serghei Xxxxx*, cu menținerea hotărârii atacate.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 29 iulie 2022.

Președinte:

Nadejda TOMA

Judecători:

Liliana CATAN

Ion GUZUN

Victor BOICO

Ghenadie PLĂMĂDEALĂ